

Innehållsförteckning

Sid

	Apostlagärningarna
2	Allmänt om synen på lagen i apostlagärningarna
4	Paulus håller lagen
8	Lagen tillämpas
9	Paulus hedrar sabbaten
10	Judiska fester
11	Tro och gärningar
12	Paulus beskriver sig själv
16	Petrus och Kornelius
18	Apostlamötet i Jerusalem
23	Negativ klang i Apostlagärningarna

Allmänt om synen på lagen i Apostlagärningarna

Jesus är uppfyllelsen av vad GT:s vision

Ni är barn till profeterna och arvtagare till förbundet som Gud slöt med era fäder, när han sade till Abraham: *I din avkomma skall alla folk på jorden välsignas.* ²⁶För er först och främst har Gud låtit sin tjänare träda fram, och han har sänt honom för att välsigna er genom att vända var och en bort från sina onda gärningar.” (Apg 3:25-26)

Petrus lyfter fram att judarna fortfarande är arvtagare till det förbund Gud slöt med Abraham och senare Mose. Jesus hade alltså inte kommit för att frigöra från Mose lag, utan för att vända dem bort från sina onda gärningar.

¹⁹Därför, konung Agrippa, blev jag inte olydig mot den himmelska synen, ²⁰utan jag har predikat först i Damaskus och i Jerusalem och hela Judeen och sedan ute bland hedningarna, att de skall ångra sig och omvända sig till Gud och göra sådana gärningar som hör till omvändelsen. ²¹Därför grep judarna mig i templet och försökte döda mig. ²²Men med Guds hjälp står jag ännu i dag som vittne inför både små och stora. Och jag säger ingenting annat än vad profeterna och Mose har sagt skulle ske: ²³att Messias skulle lida och att han som den förste som uppstått från de döda skulle förkunna ljuset både för vårt folk och för hedningarna.” (Apg 26:19-23)

Lagen förutsa vad Jesus skulle göra. Guds sons framträdande var inte ett tecken på att Guds plan i GT hade misslyckats - tvärtom det var tecknet på att allt Gud planerade att uppnå i GT skulle bli just som Gud hade tänkt. (Med avseende på syndernas borttagande och människans möjlighet till gemenskap med Gud på hållbara juridiska grunder)

Det behövs falska vittnen...

Då intalade de några män att säga: ”Vi har hört honom tala hädiska ord mot Mose och mot Gud”. ¹²Och de hetsade upp folket och de äldste och de skriftlärda, och dessa överföll honom, släpade honom med sig och förde honom inför Stora rådet. ¹³Sedan lät de falska vittnen träda fram som sade: ”Den mannen slutar inte att tala mot denna heliga plats och mot lagen. ¹⁴Vi har hört honom säga: Jesus från Nasaret skall bryta ner denna plats och ändra på de seder som Mose har gett oss.” (Apg 6:11-14)

Det krävdes alltså falska vittnen för att kunna påstå att Paulus talat mot Mose och Lagen.

Problemet: inte lagen men lagbrott

Finns det någon profet som era fäder inte har förföljt? De dödade dem som förutsade att den Rättfärdige skulle komma, och honom har ni nu förrått och mördat, ⁵³ni som har fått lagen förmedlad av änglar men inte hållit den.” (Apg 7:53)

Problemet var således inte lagen, utan att de inte hållit den.

Paulus - förblev jude

Men när de märkte att han var jude, ropade de alla på en gång i ett par timmar: ”Stor är efesiernas Artemis (Apg 19:34)

Paulus var och förblev en jude. Han beskrev sig aldrig som något annat än jude.

Paulus håller lagen

När de hörde det prisade de Gud och sade: ”Du ser, broder, att det finns tiotusentals judar som har kommit till tro, och alla håller de strängt på lagen. ²¹Nu har de hört sägas att du lär alla judar ute bland hedningarna att avfalla från Mose och säger till dem att de inte skall omskära sina barn eller leva efter våra seder. ²²Vad gör vi nu? De får under alla förhållanden höra att du har kommit. ²³Följ därför vårt råd. Vi har fyra män som har avlagt ett löfte. ²⁴Ta dem med dig och rena dig tillsammans med dem och betala för dem, så att de kan låta raka huvudet. Då kommer alla att förstå att inget av det som de har hört om dig är sant, utan att du själv håller fast vid lagen och lever efter den. ²⁵Men när det gäller hedningar som har kommit till tro, har vi skrivit och gett dem besked om vårt beslut: De skall avhålla sig från kött som offrats till avgudar, från blod, kött från kvävda djur och otukt.” ²⁶Då tog Paulus med sig männen, och nästa dag renade han sig tillsammans med dem och gick till templet och gav till känna, när renhetsdagarna skulle vara avslutade och offer bäras fram för var och en av dem. (Apg 21:20-27)

I detta korta stycke finns flera intressanta detaljer.

1/ Anklagelsen gällde att Paulus lärde judarna bland hedningarna... Man anklagade honom inte alltså för att lära hednakristna att de inte behövde följa alla judiska seder för att bli Guds efterföljare. Det var om han lärde det till judar som var problemet.

2/ De som kände Paulus visste tydligen med självklarhet att ingen av dessa anklagelser var sanna. De visste att " Paulus håller fast vid lagen och lever efter den"

3/ Paulus går till templet (som han aldrig talar mot, varken templet eller offerväsendet). Det var högst antagligen ett nasirlöfte det var fråga om. Paulus tänkte offra djuroffer, inklusive syndoffer om det var fråga om ett nasirlöfte som det högst antagligen var.

Här bifogar jag fakta om nasirens löften

Nasir (4 Mos 6)

Ett sätt att på ett positivt avskilja sig helt och hållet för HERREN för en bestämd tid.

Allmänna kännetecken

Under den tiden skulle man:

- avhålla sig från vin och starka drycker, inte heller drusoft, färska druvor eller russin får ätas.
- Ingen rakkniv skall komma på hans huvud. Han ska vara helig och låt håret växa långt på hans huvud
- Han får inte nalkas någon död, inte ens far eller mor eller syskon, ty han bär på sitt huvud tecknet på att han är en Guds nasir, så länge hans nasirtid varar är han helgad åt HERREN

Skulle han i misstag bryta mot något av dessa förbud skall han/hon bära fram offer och sedan börja löftestiden på nytt från början

Offer

Vid slutet av tiden skall han bära fram offer: ett årgammalt felfritt lamm av hankön till brännoffer och ett årgammalt felfritt lamm av honkön till syndoffer och en felfri vädur till tackoffer, därjämte en korg med osyrat bröd, kakor av fint mjöl, begjutna med olja och osyrade tunnkakor, smorda med olja, så och tillhörande spisoffer och drickoffer.

Vittnade om total överlåtelse

Detta var ett dyrt offer som var i samma anda som nasirlöftet i allmänhet: total överlåtelse till HERREN. Vid det tillfället vid uppenbarelsetältets ingång, raka sitt hår, ge det till prästen och bränna upp det på elden som brinner under tackoffret.

Efter detta får nasiren åter dricka vin.

Krav på Nasir

Om någon, vare sig man eller kvinna, har att fullgöra ett nasirlöfte, ett löfte att vara HERRENS nasir, (4 Mos 6:2)

Kost

3. så skall han avhålla sig från vin och starka drycker; han skall icke dricka någon syrad dryck av vin eller någon annan syrad stark dryck intet slags druvsaft skall han dricka ej heller skall han äta druvor, Vare sig friska eller torra.
4. Så länge hans nasirtid varar, skall han icke äta något som kommer av vinträdet, icke ens dess kartar eller späda skott. (4 Mos 6:3-4)

Hår

5. Så länge hans nasirlöfte varar, skall ingen rakkniv komma på hans huvud; till dess att den tid är ute, under vilken han skall vara HERRENS nasir, skall han vara helig och låte håret växa långt på sitt huvud. (4 Mos 6:5)

Ceremoniella föreskrifter

6. Så länge han är HERRENS nasir, skall han icke nalkas någon död.
7. Icke ens genom sin fader eller sin moder, sin broder eller sin syster får han ådraga sig orenhet, om de dö ty han bär på sitt huvud tecknet till att han är sin Guds nasir; (4 Mos 6:6-7)

Helgad åt HERREN

8. så länge hans nasirtid varar, är han helgad åt HERREN. (4 Mos 6:8)

Vid ofrivilligt avbrott

9. Men om någon oförtänt och plötsligt dör i hans närhet, och därmed orenar hans huvud, på vilket han bär nasirtecknet, så skall han raka sitt huvud den dag han bliver ren; han skall raka det på sjunde dagen. (4 Mos 6:9)

Offer

10. Och på åttonde dagen skall han bära fram till prästen två turturduvor eller två unga duvor, till uppenbarelsetältets ingång.
11. Och prästen skall offra en till syndoffer och en till brännoffer och bringa försoning för honom, till rening från den synd han har dragit över sig genom den döde; (4 Mos 6:10-11a)

Invigs till Nasir på nytt

sedan skall han samma dag åter helga sitt huvud;

12. han skall inviga sig till nasir åt HERREN för lika lång tid som han förut hade lovat. Och han skall föra fram ett årsgammalt lamm till skuldoffer. Den förra löftestiden skall vara ogill, därför att hans nasirat blev orenat. (4 Mos 6:11b-12)

Efter avslutad Nasirtid

Till uppenbarelsetältets ingång

13. Och detta är lagen om en nasir: Den dag hans nasirtid är ute skall han föras fram till uppenbarelsetältets ingång; (4 Mos 6:13)

Offer

14. och han skall såsom sitt offer åt HERREN frambära ett årsgammalt felfritt lamm av hankön till brännoffer och ett årsgammalt felfritt lamm av honkön till syndoffer och en felfri vädur till tackoffer,
15. därjämte en korg med osyrat bröd, kakor av fint mjöl, begjutna

med olja, och osyrade tunnkakor, smorda med olja, så ock tillhörande spis offer och drickoffer.

16. Och prästen skall bära fram detta inför HERRENS ansikte och offra hans syndoffer och hans brännoffer.
17. Och väduren skall han offra till tackoffer åt HERREN, jämte korgen med de osyrade bröden; prästen skall ock offra tillhörande spisoffer och drickoffer. (4 Mos 6:14-17)

Raka sitt huvud och bränna håret

18. Och nasiren skall vid ingången till uppenbarelsetältet raka sitt huvud, på vilket han bär nasirtecknet, och taga sitt huvudhår, sitt nasirtecken, och lägga det på elden som brinner under tackoffret.
19. Och prästen skall taga den kokta vädursbogen, och därjämte ur korgen en osyrad kaka och en osyrad tunnkaka, och lägga detta på nasirens händer, sedan denne har rakat av sig nasirtecknet.
20. Och prästen skall vifta detta såsom ett viftoffer inför HERRENS ansikte; det skall vara helgat åt prästen, jämte viftoffersbringan och offergårdslåret. (4 Mos 6:18-20a)

Sedan åter dricka vin

Sedan får nasiren åter dricka vin.

21. Detta är lagen om den som har avlagt ett nasirlöfte, och om vad han på grund av nasirlöftet skall offra åt HERREN, förutom vad han eljest kan anskaffa; efter innehållet i det löfte han har avlagt skall han göra, enligt lagen om hans nasirat. (4 Mos 6:20b-21)

Lagen tillämpas

Bröderna i Lystra och Ikonium talade väl om Timoteus. ³Eftersom Paulus ville ha honom med på resan, tog han och omskar honom av hänsyn till judarna i de trakterna, ty alla kände till att hans far var grek (Apg 16:2-3)

Tillbaka till Antiokia

¹⁸Paulus stannade i Korint ännu någon tid. Därefter tog han avsked av bröderna och avseglade till Syrien i sällskap med Priskilla och Akvila, sedan han i Kenkrea hade låtit raka sitt huvud. Han hade nämligen avlagt ett löfte. (Apg 18:18)

*ett löfte Troligen ett nasirlöfte. En nasir var en person som för någon tid hade invigt sig åt Gud och låtit håret växa. Vid nasirtidens slut rakades huvudet och offer frambars.(FB not)
Detta innebar att Paulus inte hade förkastat tempeltjänsten eller offerväsendet, än mindre ansåg det som antikristligt eller hädande att ännu offra vid templet. Det förstår man också på det faktum att Paulus - som nog inte ryggade för nödvändiga konflikter - aldrig predikade att nu måste man upphöra med tempeltjänsten - nu hade offren blivit en styggelse...*

Paulus hedrar sabbaten

Till dem gick Paulus som han brukade, och under tre sabbater samtalade han med dem utifrån Skrifterna ³och förklarade och visade att Messias måste lida och uppstå från de döda. Och han fortsatte: ”Denne Jesus som jag predikar för er, han är Messias.” ⁴Några av dem blev övertygade och slöt sig till Paulus och Silas (Apg 17:2-4)

Varje sabbat förde han samtal i synagogan och övertygade både judar och greker. (Apg 18:4)

I Troas

⁷Den första dagen i veckan var vi samlade till brödsbrytelse. Paulus samtalade med de församlade, och eftersom han skulle resa nästa dag, fortsatte han att tala ända till midnatt. (Apg 20:7)

Det var antagligen inte söndag kväll, utan lördag kväll. Sabbaten slutade ju vid sex-tiden på lördag kväll, varefter den första veckodagen inleddes. Antagligen var det just då sammankomsten skedde. Skulle det vara fråga om söndag kväll är det inte längre den första, utan den andra veckodagen.

Men om det ändå var en vanlig söndag... Observera att Paulus var på besök endast en vecka och att han skulle resa följande dag. Vore det då så konstigt om man var samlade till brödsbrytelse den sista kvällen de kunde vara tillsammans - vilken dag det än var. Det verkar ju inte vara någon vanlig "söndagsgudstjänst", utan ett tillfälle då Paulus för sista gången hade möjlighet att grundligt undervisa dem från skriften.

Judiska fester

Efter det osyrade brödets högtid seglade vi själva från Filippi, och fem dagar senare träffade vi dem i Troas, där vi stannade i sju dagar. (Apg 20:6)

Paulus hade nämligen beslutat att segla förbi Efesus för att inte bli uppehållen i Asien. Han påskyndade resan för att om möjligt kunna vara i Jerusalem på pingstdagen. (Apg 20:16)

Paulus fortsatte att iaktta de judiska högtiderna på de i Bibeln föreskrivna dagarna.

Tro och gärningar

Utan jag har predikat först i Damaskus och i Jerusalem och hela Judeen och sedan ute bland hedningarna, att de skall ångra sig och omvända sig till Gud och *göra sådana gärningar som hör till omvändelsen* (Apg 26:20)

Det finns gärningar som hör till omvändelsen!

Paulus beskriver sig själv

Paulus fängslas

²⁷De sju dagarna närmade sig sitt slut, när judarna från Asien fick se Paulus i templet.

Paulus uppehöll sig tydligen i templet. Han hade inte börjat betrakta det som hädiskt, överflödigt

De hetsade då upp hela folkmassan, grep honom ²⁸och ropade: ”Israelitiska män, hjälp oss! Det är den här mannen som överallt undervisar alla och talar mot vårt folk och mot vår lag och denna plats. Och nu har han dessutom tagit med sig greker in i templet och orenat denna heliga plats.” ²⁹De hade nämligen tidigare sett Trofimus från Efesus ute i staden tillsammans med Paulus och räknade med att Paulus hade tagit honom med sig in i templet. ³⁰Hela staden kom i rörelse, och folk strömmade till. De grep Paulus och släpade ut honom ur templet, och genast stängdes portarna.

Idel falska anklagelser

³¹Just som de stod i begrepp att döda honom, rapporterades det upp till garnisonens befälhavare att Jerusalem var i uppror. ³²Han tog då genast soldater och befäl med sig och ryckte ut mot dem. Så snart folket fick se befälhavaren och soldaterna, slutade de att misshandla Paulus. ³³Befälhavaren trädde då fram, grep honom och befallde att han skulle beläggas med dubbla kedjor. Sedan frågade han vem det kunde vara och vad han hade gjort. ³⁴Somliga i folkmassan skrek ett, andra något annat, och då han mitt under allt tumult inte kunde få klart besked, befallde han att denne skulle föras till fästningen. ³⁵När man kom fram till trappan, blev soldaterna tvungna att bära honom, så våldsamt trängde folkmassan på, ³⁶ty de följde efter och skrek: ”Bort med honom!”

³⁷Just när Paulus skulle föras in i fästningen, frågade han befälhavaren: ”Får jag säga något till dig?” Han svarade: ”Du kan ju grekiska!” ³⁸Då är du alltså inte egyptiern som gjorde uppror för en tid sedan och förde de fyra tusen knivmännen ut i öknen.” ³⁹Paulus svarade: ”Jag är jude, från Tarsus i Cicilien, medborgare i en betydande stad.

Paulus hade inte blivit icke-jude som Kristi efterföljare, inte heller någon andlig jude, utan han var fortfarande jude

Jag ber dig: låt mig få tala till folket.” ⁴⁰Befälhavaren gav honom sin tillåtelse. Då Paulus stod där på trappan, gav han tecken med handen åt folket. Det blev tyst, och han talade till dem på hebreiska och sade: (Apg 21:27-40)

Paulus tal till folket

22¹”Bröder och fäder, lyssna på vad jag har att säga er till mitt försvar.”

Paulus attityd till sina otroende judiska bröder var alltid ödmjukt och tjänande.

²När de hörde att han talade till dem på hebreiska, blev det tystare. Och han fortsatte: ³”Jag är jude, född i Tarsus i Cilicien och uppvuxen här i staden. Vid Gamaliels fötter blev jag grundligt undervisad i vår fäderneärvda lag, och jag var lika ivrig att tjäna Gud som ni allesammans är i dag. ⁴Jag förföljde ’den vägen’ ända till döds och grep både män och kvinnor

och satte dem i fängelse. ⁵Det kan översteprästen och hela Stora rådet intyga. Av dem fick jag med mig brev till bröderna i Damaskus och for dit för att gripa också dem som fanns där och föra dem till Jerusalem, där de skulle få sitt straff.

⁶Men då jag var på väg och närmade mig Damaskus, omgavs jag vid middagstiden plötsligt av ett starkt sken från himlen. ⁷Jag föll till marken och hörde en röst säga till mig: Saul, Saul, varför förföljer du mig? ⁸Jag frågade: Vem är du, Herre? Han svarade: Jag är Jesus från Nasaret, den som du förföljer. ⁹De som var med mig såg visserligen ljuset, men rösten som talade till mig uppfattade de inte. ¹⁰Jag frågade: Vad skall jag göra, Herre? Herren sade till mig: Stig upp och gå in i Damaskus! Där skall du få veta allt som du är utsedd att göra. ¹¹Men då jag på grund av strålglansen från det ljusskenet inte kunde se, tog mina följeslagare mig vid handen, och jag kom in i Damaskus.

¹²Ananias, en from och lagtrogen man som alla judar i staden talade väl om, ¹³kom till mig och ställde sig vid min sida och sade: Saul, min broder, du får din syn igen! Och i samma ögonblick kunde jag se honom.

Ananias var kristen men både from och lagtrogen!

¹⁴Då sade Ananias: Våra fäders Gud har utvalt dig till att lära känna hans vilja och till att se den Rättfärdige och höra hans röst. ¹⁵Ty du skall vara hans vittne inför alla människor och vittna om vad du har sett och hört. ¹⁶Och nu, varför tvekar du? Stå upp och låt dig döpas och tvättas ren från dina synder och åkalla hans namn.

¹⁷När jag senare hade återvänt till Jerusalem och bad i templet, kom jag i hänryckning,

Paulus återvände till templet för att be där, inte predika mot det!

¹⁸och jag såg honom och hörde honom säga till mig: Skynda dig och lämna genast Jerusalem, ty här kommer de inte att ta emot ditt vittnesbörd om mig. ¹⁹Jag sade: Herre, de vet att jag i den ena synagogan efter den andra lät fångsla och piska dem som trodde på dig. ²⁰Och när ditt vittne Stefanus blod blev utgjutet, stod jag själv där. Jag hade gått med på det och vaktade kläderna åt dem som dödade honom. ²¹Då sade han till mig: Gå! Jag skall sända dig ut till hedningarna långt borta.” (Apg 22:1-21)

Paulus inför Stora rådet

23¹Paulus såg på Stora rådet och sade: ”Bröder, jag har levt inför Gud med ett fullkomligt rent samvete ända till i dag.” ²Då befallde översteprästen Ananias dem som stod bredvid att de skulle slå Paulus på munnen. ³Men Paulus sade till honom: ”Gud skall slå dig, du vitkalkade vägg. Här sitter du för att döma mig efter lagen och så befäller du i strid mot lagen att de skall slå mig.” ⁴De som stod bredvid sade: ”Förolämpar du Guds överstepräst?” ⁵Paulus svarade: ”Jag visste inte, bröder, att han var överstepräst. Det står ju skrivet: *En ledare för ditt folk skall du inte förbanna.*”

Paulus böjde sig alltså och höll sig till vad Mose lag sa "En ledare för ditt folk ska du inte förbanna" (2 Mos 22:28)

⁶Eftersom Paulus visste att en del av dem var sadduceer och en annan del fariseer, ropade han i Rådet: ”Bröder, jag är farisé och son till fariseer.

Paulus beskriver sig fortfarande som farisé. Det kunde innebära en indikation på att man inte borde använda farisé och fariseisk synonymt med lagisk och skrymtaktig.

Och när jag nu står inför rätta, är det på grund av hoppet om de dödas uppståndelse.”⁷ Då han sade det, utbröt en strid mellan fariseerna och sadduceerna, och de församlade delade sig i två läger.⁸ – Sadduceerna förnekar nämligen att det finns någon uppståndelse eller några änglar eller andar, medan fariseerna bekänner sig till allt detta. –⁹ Det blev ett väldigt skrikande, och några skriftlärdade som hörde till fariseernas parti reste sig och protesterade högljutt: ”Vi finner inget ont hos den här mannen. Tänk om en ande eller en ängel verkligen har talat med honom.” (Apg 23:1-9)

Här kommer det igen tydligt fram att det inte fanns någon verklig orsak att anklaga Paulus för.

Paulus försvarstal

¹⁰Då landshövdingen gav tecken åt Paulus att tala, gav han sitt svar: ”Eftersom jag vet att du i många år har varit domare över detta folk, försvarar jag min sak med tillförsikt. ¹¹Du kan själv förvissa dig om att det inte är mer än tolv dagar sedan jag for upp till Jerusalem för att tillbe.

Paulus for för att tillbe!

¹²Varken i templet eller i synagogorna eller ute i staden har de sett mig diskutera med någon eller ställa till oroligheter bland folket.

Paulus hade aldrig talat mot templet (i så fall hade han verkligen orsakat tumult och verkligen talat emot Mose lag)

¹³Och de kan inte heller bevisa inför dig vad de nu anklagar mig för. ¹⁴Men det bekänner jag för dig att jag enligt ’den vägen’ som de kallar för en sekt, tjänar mina fäders Gud på det sättet att jag tror på allt som är skrivet i lagen och hos profeterna.

¹⁵Och jag har samma hopp till Gud som de, att både rättfärdiga och orättfärdiga skall uppstå en gång. ¹⁶Därför strävar jag själv efter att alltid ha ett gott samvete inför Gud och människor. ¹⁷Efter flera år kom jag för att överlämna gåvor åt mitt folk och för att frambära offer.

Återigen ser vi att Paulus inte betraktade tempeltjänsten som hädisk efter Jesu fullkomliga offer på korset. Han kom för att frambära offer! Observera att detta är efter flera år. Paulus var således inte färskt omvänd och därför inte hade kommit till insikt om att offer nu hade blivit synd eller att häda Jesu gärning.

¹⁸Då fann de mig i templet sedan jag renat mig, och där var ingen folkmassa eller något tumult

Paulus iakttog alla ceremoniella renhetsföreskrifter!

. ¹⁹Men där fanns några judar från Asien, som egentligen skulle stå här inför dig och anklaga mig, om de hade något att anföra emot mig. ²⁰Eller låt dessa män själva tala om vilket brott de

fann mig skyldig till när jag stod inför Stora rådet, ²¹om det inte skulle vara för detta enda ord som jag ropade när jag stod ibland dem: Det är för de dödas uppståndelse som jag i dag står anklagad inför er.” (Apg 24:10-21)

Paulus vädjar till kejsaren

⁷När Paulus kom omringades han av de judar som hade rest ner från Jerusalem, och de framförde många svåra beskyllningar som de inte kunde bevisa. ⁸Paulus försvarade sig och sade: ”Varken mot judarnas lag eller mot templet eller mot kejsaren har jag förbrutit mig.” (Matt 25:7-8)

Petrus och Kornelius

Det här avsnittet beskriver hur det gick till när Gud såg till att apostlarna började i praktiken förstå att evangeliet faktiskt gällde alla människor, judar som greker. Här kommer det också fram att Gud på ett praktiskt sätt demonstrerar för Petrus att hedningar inte först behöver bli "judiska" eller hålla sig till alla föreskrifter i Mose lag som judarna måste hålla sig till.

Petrus ser en syn

⁹Nästa dag, medan de ännu var på väg och närmade sig staden, gick Petrus vid sju timmen upp på taket för att be. ¹⁰Han blev då hungrig och ville ha något att äta. Medan man gjorde i ordning maten, kom han i hänryckning. ¹¹Han såg himlen öppen och något som liknade en stor linneduk komma ner. Den var fäst i sina fyra hörn och sänktes ner till jorden, ¹²och i den fanns alla slag av jordens fyrfotadjur och kräldjur och himlens fåglar. ¹³Och en röst kom till honom: ”Stig upp, Petrus, slakta och ät!” ¹⁴Petrus svarade: ”Nej, nej, Herre! Jag har aldrig ätit något oheligt eller orent.”

Det här visar också att Jesus inte lärde att judarna nu skulle strunta i de föreskrifter om ren och oren mat som finns i Mose lag. I så fall skulle inte Petrus reagerat som han gjorde. Då skulle han ha sagt: "Jag vet ju, HERRE, att all mat är ren, det lärde ju oss Jesus för länge sedan..."

¹⁵Då sade en röst för andra gången till honom: ”Vad Gud har förklarat för rent skall inte du anse vara orent.” ¹⁶Detta hände tre gånger, och sedan togs duken strax upp till himlen.

¹⁷Medan Petrus ännu undrade över vad synen kunde betyda, se, då stod männen som Kornelius hade sänt vid porten.

Petrus behövde således fundera vad synen betydde. Skulle det ha varit så enkelt att han behövde en påminnelse om att Jesus skulle lärt att all mat är ren och han nu skulle börja äta vad som helst skulle det inte varit så svårt och förstå. Lika lite skulle det ha passat in i det sammanhang som det finns i Bibeln. Vi ska se vad Petrus kommer fram till att synen betydde senare i kapitlet.(v.28)

De hade frågat sig fram till Simons hus, ¹⁸och nu ropade de och frågade om Simon, som kallades Petrus, bodde där som gäst. ¹⁹Petrus tänkte ännu på synen, när Anden sade till honom: ”Se, tre män söker dig. ²⁰Gå ner och följ med dem utan att tveka, för det är jag som har sänt dem.” ²¹Petrus gick ner till männen och sade: ”Jag är den ni söker. Varför har ni kommit hit?” ²²De svarade: ”Officeren Kornelius är en rättfärdig man som fruktar Gud, och hela det judiska folket talar väl om honom. Av en helig ängel har han fått en uppenbarelse att han skall kalla på dig och höra vad du har att säga.” ²³Då bad Petrus dem stiga in, och de blev hans gäster.

Petrus och Kornelius

Dagen därefter gav han sig i väg i sällskap med dem, och några av bröderna från Joppe följde med honom. ²⁴Följande dag kom de till Cesarea. Kornelius väntade på dem och hade kallat samman sina släktingar och närmaste vänner. ²⁵När Petrus skulle gå in, kom Kornelius emot honom och föll ner för hans fötter och tillbad. ²⁶Men Petrus reste honom upp och sade: ”Stig upp! Också jag är en människa.” ²⁷Medan han samtalade med Kornelius gick han in och fann många församlade. ²⁸Han sade till dem:

”Ni vet att det är förbjudet för en jude att umgås med en hedning eller besöka honom.

Det förbjuder inte Toran, men däremot de äldstes stadgar.

Men mig har Gud visat att man inte skall kalla någon människa ohelig eller oren.²⁹

Här har vi nu den rätta förståelsen av synen Gud visade Petrus.

Därför tvekade jag inte heller att komma, när ni sände bud efter mig. Och nu vill jag veta varför ni har bett mig komma hit.”³⁰Kornelius svarade: ”För fyra dagar sedan just vid den här tiden, den nionde timmen, var jag här hemma och bad. Och se, en man i skinande kläder stod framför mig³¹och sade: Kornelius, Gud har hört din bön och kommer ihåg dina gåvor.³²Skicka nu bud till Joppe och be Simon som kallas Petrus att komma hit. Han bor som gäst i garvaren Simons hus vid havet.³³Då skickade jag genast bud efter dig, och du gjorde väl i att du kom. Nu är vi alla här inför Gud för att höra allt vad Herren har befallt dig att säga.”

Petrus tal

³⁴Då började Petrus tala: ”Nu förstår jag verkligen att Gud inte gör skillnad på människor,³⁵utan tar emot den som fruktar honom och gör det som är rätt, vilket folk han än tillhör.³⁶Detta är det ord som Gud sände till Israels folk, när han förkunnade frid genom Jesus Kristus, han som är allas Herre.³⁷Ni känner till den förkunnelse som gick ut över hela Judeen med början i Galileen, och som följde på det dop som Johannes förkunnade:³⁸hur Gud smorde Jesus från Nasaret med den helige Andes kraft, han som gick omkring och gjorde gott och botade alla som var i djävulens våld, ty Gud var med honom.³⁹Vi är vittnen till allt han gjorde både på den judiska landsbygden och i Jerusalem. Honom hängde de upp på trä och dödade.⁴⁰Men Gud uppväckte honom på tredje dagen och lät honom visa sig,⁴¹inte för allt folket utan för de vittnen som Gud i förväg hade utvalt, för oss som åt och drack tillsammans med honom sedan han uppstått från de döda.

⁴²Och han befallde oss att predika för folket och vittna om att han är den som Gud har bestämt till domare över levande och döda.⁴³

alltså inte att han omstörtat Mose lag

Om honom vittnar alla profeterna, att var och en som tror på honom får syndernas förlåtelse genom hans namn.”

Således var det inget nytt. Gamla Testamentets budskap var inte gjort om intet. Lagen var inte omkullkastad, utan tvärtom: precis det lagen och profeterna vittnade om hade skett. Det berodde på människornas blindhet att de inte sett det. (Jfr Jesus och Emmaus lärjungarna)

Hedningarna tar emot den helige Ande

⁴⁴Medan Petrus ännu talade föll den helige Ande över alla som hörde ordet.⁴⁵Alla troende judar som hade följt med Petrus häpnade över att den helige Andes gåva blev utgjuten också över hedningarna.⁴⁶Ty de hörde dem tala med tungor och prisa Gud.⁴⁷Då frågade Petrus: ”Inte kan väl någon hindra att dessa blir döpta med vatten, när de liksom vi har tagit emot den helige Ande?”⁴⁸Och han befallde att de skulle döpas i Jesu Kristi namn. Sedan bad de honom stanna några dagar.

Apostlamötet i Jerusalem

Det här var det första "kyrkomötet" där den viktiga frågan vilka krav som man skulle lägga på hedningar när de kom till tro på Jesus och Abrahams, Isaks och Jakobs Gud.

¹Några som hade kommit ner från Judeen började lära bröderna att de inte kunde bli frälsta, om de inte lät omskära sig enligt seden från Mose.

I vers 24 i samma kapitel ser vi att dessa nog kommit från den messianska församlingen men de hade ingen auktoritet att uttala sig i frågan. Frågan här gäller huruvida hedningar som kommit till tro på Jesus och inte har blivit judiska proselyter skall vara tvungen att omskära sig eller inte. Frågan huruvida judiska barn av judiska föräldrar som kommit till tro på Jesus skall omskäras diskuteras inte alls här, däremot i Apg 21:17-26. (JNTk)

Frågan gällde inte bara omskärelsen, utan som vi ser i vers fem så gäller egentligen frågan om hednakrista skall vara tvungna att bli judiska för att bli frälsta. Skall de hålla alla föreskrifter som ålagt judarna enligt Mose lag eller inte. Judarna i vers 5 syftar dessutom även på alla föreskrifter i den muntliga toran som finns i Talmud. Sådana krav går utöver vad som presenteras i Gamla Testamentet, inom judaismen i allmänhet och av apostlarna. I GT sägs det att var och en som åkallar Herrens (Adonais) namn skall bli frälst. Judaismen lär att hedningar för att bli frälsta endast behöver observera de sju lagar som ges i samband med förbundet med Noa (se vers 20). I de nytestamentliga böckerna Romar-, efesier och galaterbrevet har som ett centralt tema likheten inför Gud för hedningar och judar vad frälsningen beträffar. Dessa böcker gör det klart att iakttagande av lagen, som den tillämpas på judar, inte är en förutsättning för hedningarnas frälsning. (JNTk)

Således så innebär ett sådanthär krav att som riktats mot hedningarna ett allvarligt hot mot evangeliet. För om individer som inte fötts in i den judiska kulturen tingas att bli helt judiska innan Gud tillräknar dem sin rättfärdighet på basen av deras tro så kommer detta att bli en stor, helt onödig, tröskel som hindrar många hedningar att omvända sig till den levande Guden. Hela frågan handlar egentligen om om tro på Gud och hans Messias kan sträcka sig utöver den judiskulturella sfären. Kan en hedning bli kristen utan att också bli en jude? (JNTk)

Det kan anses som nästan lustigt att den fråga som numera vanligen debatteras i detta sammanhang är om en jude som kommer till tro måste avsäga sig sin judiska bakgrund och bli en fullfjädrad "hedning" för att kunna bli frälst." Att det har kunnat bli så har sin förklaring i vad som hände när kejsar Konstantin konvertera till kristendomen. Då blev det hedningarna som fick total makt inom kyrkan och det blev allmänt att kräva av Jesustroende judar att de lämnade allt judiskt, vänner, fester, böner osv. Men något stöd i Bibeln för ett sådant förhållningssätt finner man sannerligen inte. Snarare var en sådan fråga absurd innan 300-talet e.kr. Det rätta är att en jude som kommer till tro förblir jude och en hedning som kommer till tro förblir hedning. (hedning i betydelsen icke-jude)(JNTk)

²När det nu uppstod oenighet och Paulus och Barnabas kom i allvarlig tvist med dem, beslöt man att dessa två och några andra av dem skulle fara upp till apostlarna och de äldste i Jerusalem för att överlägga med dem om denna stridsfråga.

De ville inte ha några onödiga barriärer föratt sprida evangeliet till hedningarna. Ingen annan än korsets stötesten. Jerusalem var centrum för den messianska/kristna tron. (JNTk)

³Församlingen utrustade dem för resan, och de for genom Fenicien och Samarien. Där berättade de om hedningarnas omvändelse, och det väckte stor glädje bland alla bröderna.

⁴När de kom till Jerusalem, togs de emot av församlingen och av apostlarna och de äldste, och de berättade om allt vad Gud hade gjort med dem. ⁵Några från fariseernas parti hade kommit till tro, och de steg nu fram och sade att man måste omskära hedningarna och befalla dem att hålla Mose lag.

Det fanns således troende fariséer. Paulus var en av dem. Med Bibeln som grund är det mycket tvivelaktigt att använda ordet farisé synonymt med hycklare. Det fanns även ödmjuka ärligt troende fariséer. Den mest kända av dem är Paulus. Se Apg 22:3; 23:6

⁶Apostlarna och de äldste samlades då för att behandla frågan. ⁷Efter en lång överläggning reste sig Petrus och sade till dem: ”Bröder, ni vet att Gud för länge sedan bestämde, att hedningarna genom min mun skulle få höra evangeliets ord och komma till tro.

⁸Och Gud som känner hjärtat, har vittnat för dem genom att ge den helige Ande åt dem likaväl som åt oss. ⁹Han gjorde ingen skillnad mellan oss och dem, sedan han genom tron hade renat deras hjärtan.

Här syftar Petrus på när Kornelius och hans hus kom till tro. (Apg 10:1-11:18)

¹⁰Varför vill ni då fresta Gud och på lärjungarnas axlar lägga ett ok, som varken våra fäder eller vi själva har kunnat bära?

Många hednakristna menar här att det här helt enkelt syftas på Mose lag - de bud som finns i Moseböckerna. Men judar anser inte, och det helt korrekt, att de bud som finns i Guds ord är en börda utan en glädje! Att få följa och vara vägledad av Guds vilja är underbart! En annan fråga som kommer fram senare är på vilket sätt Mose lag skall tillämpas på oss hednakristna. Om han inte syftar på de lagar som står i Moseböckerna i allmänhet, vad pratar han då om? Jo Petrus vänder sig mot samma sak som Paulus vid många tillfällen vänder sig mot: en lagisk syn på Mose lag. Enligt denna är kärnan i judendomens väsen ett mycket detaljerat, mekaniskt observerande av lagar och paragrafer helt fränkopplat från hjärtats attityd och tro. Förutom de lagar som finns i Moseböckerna skulle man dessutom följa mångdubbelt fler som fanns lagrade i den "muntliga lagen" som rabbinerna utarbetat. Den kallas också de äldstes stadgar och en del av dessa vänder sig Jesus mot vid ett par tillfällen som finns beskrivna i evangelierna.

¹¹Nej, vi tror att vi på samma sätt som de blir frälsta genom Herren Jesu nåd.”

Precis som Abraham, David, samt alla andra som blev frälsta innan Jesu liv på jorden blev frälsta av Guds nåd . Se bl.a. Rom 4:1-12.

¹²Då teg alla de församlade, och man lyssnade på Barnabas och Paulus, som berättade om hur stora tecken och under Gud hade utfört genom dem bland hedningarna.

¹³När de hade slutat tala, sade Jakob: ”Bröder, hör på mig. ¹⁴Simeon har berättat om hur Gud först såg till att han vann ett folk åt sitt namn bland hedningarna. ¹⁵Det stämmer överens med profeternas ord, där det heter:

¹⁶Därefter skall jag vända tillbaka
och åter bygga upp
Davids fallna boning.

Dess ruiner skall jag bygga upp
och jag skall upprätta den igen,

¹⁷för att alla andra människor
skall söka Herren,
alla hedningar, över vilka mitt namn
har nämnts.

Så säger Herren, som gör detta,

¹⁸det som är känt från evighet.

¹⁹Därför anser jag att vi inte skall göra det svårt för de hedningar som vänder sig till Gud
²⁰utan endast skriva till dem att de skall avhålla sig från sådant som orenats genom avgudadyrkan, från otukt, från köttet av kvävda djur och från blod. ²¹Ty Mose har i tidigare släktled haft sina förkunnare i alla städer, då han föreläses i synagogorna varje sabbat.” (Apg 15:1-21)

Här märker man tydligt att det i högsta grad är så att det fortfarande i det nya förbundet finns en skillnad mellan hedningar och judar som kommer till tro. Hednakristna blir inte judar! Man bör märka att kontentan är att hedningar som kommer till tro inte behöver bli judar först för att få full frälsning. Hedningar behöver inte hålla sig till alla lagar som reglerade en judes liv. Men här diskuteras inte alls huruvida judar ska observera de föreskrifter som finns i Mose lag eller inte.

Men å andra sidan så lyfts här fram några grundläggande saker en hednakristen bör avhålla sig ifrån. Det finns flera olika sätt att förstå verserna 20-21. Det första är att dra paralleller till de lagar Gud gav Noa i samband med att han gav löftet om att en syndaflodskatastrof aldrig skulle upprepas. Judarna ansåg att dessa lagar gällde alla folk på jorden. I så fall skulle de här lagarna vara för alltid universellt bindande.

En del manuskript saknar "köttet från kvävda djur". I så fall så sammanfaller det vad hednakristna ska avhålla sig ifrån med vad en jude hellre dör än utför som villkor för att rädda sitt liv: avgudadyrkan, otukt och mord. (Om blod tolkas som en omskrivning av mord)

Den tredje tolkningen är att dessa krav endast var etiska i andra hand. De var i första hand praktiska sociala krav som behövdes för att inte göra gemenskapen mellan frälsta judar och hedningar alltför svår. EN hednakristen som skulle bryta mot någon av dessa föreskrifter skulle så såra den andre att gemenskap och samförstånd aldrig skulle kunna utvecklas. (I så fall torde otukt innebära något annat än bara äktenskapsbrott med tanke på med vilken skärpa Jesus och Paulus inskärper betydelsen av trohet. I studiebibeln föreslås äktenskap med för nära släktingar t.ex. Otukt var en synd man i allmänhet inte tog så hårt på i den grekiska kulturen.

Ett annat sätt att förstå föreskrifterna är: Hela mötet handlade primärt om huruvida hednakristna ska hålla sig till judiska renhetsföreskrifter och ceremoniallagar eller ej (såväl de som finns i Bibeln och i den rabbiniska traditionen). Det handlade ju inte om man kan

fortsätta att leva i äktenskapsbrott eller horeri. Det gör Bibeln klart på många ställen att det kan man inte varken som jude eller hedning. Om uppräknigen skulle vara allt vad hednakristna skulle avhålla sig ifrån skulle de kunna stjåla, ljuga, ha begärelse osv hur mycket de vill utan att det skulle vara något problem. Jag tror verkligen inte att man kan förstå verserna så. Det strider mot hela Bibelns budskap i övrigt. Det måste röra sig om en del saker som inte är moraliskt fel men som strider mot en del av de ceremoniella renhetsföreskrifter troende judar följde - också messianska. För att inte förstöra gemenskapen mellan jude- och hednakristna, eller för att mötet helt enkelt ansåg att dessa få föreskrifter skulle även hednakristna hålla skulle man avhålla sig från:

1/ kött som orenats genom avgudadyrkan (helgats/offrats till någon grekisk guds ära, vilket var vanligt och som sedan kunde säljas på torget) Jfr Paulus råd och föreskrifter i ämnet i brevet till Korintierna (1 Kor 10:14-33)

2/ mat/utrymmen/produkter som orenats genom otukt i samband med sexuella orgier eller dylikt i samband med tempelprostitution eller hedniska religiösa högtider då allmän sexuell lössläpphet var rådande

3/ Det som orenats genom att blanda in kött från kvävda djur (så att blodet förblev kvar i köttet)/ kött från sådana djur

4/ Det som orenats genom att blanda in blod/ att äta/dricka matprodukter gjorda på blod

Är den här sista tolkningen riktig har vi funnit en tolkning som är i harmoni med allt annat Bibeln skriver och lyfter fram i ämnet. Alla de andra har stora svårigheter gällande harmonin med vad annat Bibeln skriver, speciellt om man inte bara beaktar vad som nämns, utan också vad som utelämnas. Huruvida de här reglerna skall gälla för alla hednakristna i alla tider eller inte tycker jag att vers 21 ger en fingervisning om att det är därför att Moses har i tidigare släktled förelästs i alla städer. Detta tycker jag antyder att det är av hänsyn till traditionella judar och messianska judar med ett känsligt samvete som hednakristna bör avhålla sig från de fyra punkterna. Jfr vad Paulus lär i 1 Korinterbrevet kap 5-9. Men igen: observera att här gäller det föreskrifter till hedningar som blir kristna, huruvida judar som accepterar Jesus som Messias skall hålla sig till de renhetsföreskrifter som finns i de fem Moseböckerna diskuteras överhuvudtaget inte.

Information om beslutet ges ut

²²Då beslöt apostlarna, de äldste och hela församlingen att bland sig utse några män och sända dem till Antiokia tillsammans med Paulus och Barnabas. De valde Judas, som kallades Barsabbas, och Silas, båda ledande män bland bröderna, ²³och skickade med dem följande brev: ”Apostlarna och de äldste och bröderna hälsar de bröder i Antiokia och Syrien och Cilicien som är av hednisk härkomst. ²⁴Vi har hört att några som kommit från oss har skapat oro och förvirring bland er med sina uttalanden. Men vi har inte gett dem något uppdrag.

Det framkommer alltså här att det var villolärare som hade kommit från Jerusalem. De var utan uppdrag från apostlarna.

²⁵Därför har vi enhälligt beslutat att utse några män och sända dem till er tillsammans med våra kära bröder Barnabas och Paulus, ²⁶ dessa som har vågat livet för vår Herre Jesu Kristi

namn. ²⁷Vi sänder alltså Judas och Silas, och de skall muntligen meddela samma sak. ²⁸Den helige Ande och vi har nämligen beslutat att inte lägga någon börda på er förutom följande nödvändiga föreskrifter: ²⁹Ni skall avhålla er från kött som offrats åt avgudar, från blod, från kött av kvävda djur och från otukt. Ni gör rätt om ni undviker sådant. Allt väl!”

Se kommentar till v. 21

³⁰De sändes nu i väg och kom ner till Antiokia, där de sammankallade församlingen och överlämnade brevet. ³¹Bröderna läste det och blev glada över den uppmuntran som det gav.

³²Judas och Silas, som själva var profeter, talade mycket som uppmuntrade och styrkte bröderna. ³³Och sedan de hade varit där en tid, lät bröderna dem under fridshälsningar vända tillbaka till dem som hade sänt ut dem. ³⁵Paulus och Barnabas stannade i Antiokia, där de undervisade och predikade Herrens ord tillsammans med många andra. (Apg 15:22-35)

Negativ klang i Apostlagärningarna

Därför skall ni veta, mina bröder, att det är genom honom som syndernas förlåtelse predikas för er, och att var och en som tror förklaras rättfärdig i honom och fri från allt som ni inte kunde frias från genom Mose lag (Apg 13:39)

Inte ens här presenteras lagen med negativ klang. Men det lyfter fram att endast genom att Guds sons fullkomliga offer kunde en juridiskt sätt hållbar - också inför den stora åklagaren - lösning fås på problemet med våra synder.

"Mose lag erbjuder en tillfällig försoning genom omvändelse tillsammans med de föreskrivna syndaoftren vid templet men den kan inte erbjuda den permanenta försoningen eller kraft till att rätta rätt inför Gud. Jesus och den helige Ande kan göra detta och är nödvändiga om man vill hålla Mose lag på ett rätt sätt (ordentligt)" (JNTk)

"Det finns också 36 överträdelser i Mose lag för vilka det inte finns någon försoning, där straffet är att bli "avhuggen". Inget straff, inget offer kan försona dessa brott. Bland dessa är de sexuella förbindelser som finns i 3 Mos 18, hädelse (4 Mos 15:30), avgudadyrkan, andebesvärjelse (3 Mos 20:6), vanhelgande av sabbaten (2 Mos 31:14) endel brott mot den rituella renheten, som att äta syrat bröd under det osyrade brödets högtid eller äta eller arbeta under den stora försoningsdagen. Dessa brott skulle begås med uppräckt hand, alltså planerat, med avsikt, vetande att man därmed trotsade Guds vilja. Gjordes de i misstag eller i ignorans kunde försoning fås med syndoffer." (JNTk) Men också i Jesu undervisning är det klart att det inte heller i nya förbundet kan fås förlåtelse om ingen ånger finns.